

Nieuwe Antoniushove staat voor wezenlijke verandering in ouderenzorg

'We willen dat mensen het leven zoals zij gewend waren zoveel mogelijk voort kunnen zetten'

Door Barbara Pavinati

LICHTENVOORDE – Als je op de Varsveldseweg fietst, zie je dat de bouw van het nieuwe Antoniushove gestaag vordert. Begin mei is de eerste verdiepingvloer gerealiseerd en binnenkort staat ook de tweede verdieping erop. In het gebouw dat als het goed is eind van de zomer van 2022 klaar is, kunnen de bewoners zoveel mogelijk het leven leiden zoals ze voorheen gewend waren. Er is alles aan gedaan om het gebouw op dezelfde plek als de vorige locatie te realiseren. Het komt weer midden in het centrum, lekker centraal zodat bewoners zelf het dorp in kunnen gaan en (klein) kinderen en andere familieleden en vrienden makkelijk even op bezoek kunnen komen als ze toch in de buurt zijn. De bouw van het nieuwe Antoniushove is een statement van de vernieuwde visie op wonen van Careaz, de organisatie waar Antoniushove een onderdeel van is. De geschiedenis van het pand krijgt er ook een plekje in, maar het is tegelijkertijd een nieuwe start. Veranderen naar de toekomst met waardering voor het verleden.

Eigen regie

Liedy Vennegoor, bestuurder van Careaz legt de visie van Careaz uit: "Wij zijn er voor mensen met een (intensieve) zorgvraag, vaak kwetsbare ouderen. Ieder mens heeft een eigen levensverhaal en wil écht gezien en gehoord worden. Voor ons is dat vanzelfsprekend, persoonlijke aandacht staat bij ons voorop. Dat betekent dat we bij vragen op het gebied van zorg en dienstverlening altijd met elkaar in gesprek gaan en samen onderzoeken wat bijdraagt aan een prettig en zo zelfstandig mogelijk leven. Dat doen we met degene die zorg nodig heeft, met de naaste familie en met vrijwilligers en andere betrokkenen. Op welke manier is hij of zij het beste geholpen? We moeten flexibeler worden in wat we aanbieden.

den. De technologie en digitale ontwikkeling helpen daarbij. Met de herontwikkeling van Antoniushove kunnen we inspelen op onder andere (toekomstige) klantwensen en veranderende financieringsvormen. Zo willen we meer aan kunnen sluiten bij de toenemende diversiteit van de zorgvraag door bijvoorbeeld verschillende arrangementen van zorg, behandeling en diensten te kunnen gaan bieden. Zodat we de bewoners met hun eigen netwerk zoveel mogelijk ondersteunen in het behoud van eigen regie en leefwijze. Deze manier van wonen noemen we individueel geclusterd wonen; de bewoner heeft zijn eigen ruime appartement met privacy, binnen de veiligheid en sociale cohesie van kleinere woonclusters, met de zorg die nodig is."

'Ieder mens heeft een eigen levensverhaal en wil écht gezien en gehoord worden'

Verpleegkundige Mieke ter Horst legt uit hoe deze visie in de praktijk werkt: "Het is mooi dat er terdege wordt gekeken naar het behoud van de regie van de cliënt. Er wordt geluisterd naar wat ze zelf willen en kunnen. We nemen ze niet alles uit handen en willen zorg op maat en kwaliteit van leven bieden." Een sprekend voorbeeld hiervan is de zorg voor de 95-jarige mevrouw Agnes Wichman-Scholten. In de vijftienvintig jaar dat ze in Antoniushove woont, is haar zorgvraag veranderd. Antoniushove heeft daar met respect en kunde op ingespeeld. Ze kwam hier terecht nadat ze na een galblaasoperatie niet meer opknapte. In het begin van haar verblijf kon ze nog rondrijden op een scootmobiel en ging ze erop uit. Nu zit ze de hele dag in een rolstoel. Dat vraagt om andere zorg. Nu helpen haar kinderen haar heel regelmatig, bijvoorbeeld als ze 'op pad' wil. Mevrouw Wichman-Scholten is gelukkig met de verpleging en het contact met haar medebewoners: "Het is hier heel goed. Alles is voor elkaar. Ik ben tevreden. Mijn kinderen komen elke dag op bezoek. Mijn kleinkinderen komen ook regelmatig. Onlangs ben ik overgrootmoeder geworden. Het was een bijzonder moment toen ik mijn achterkleinkind in

Visual van de nieuwe Antoniushove vanaf het kruispunt met de Varsveldseweg gezien. Afbeelding: PR Careaz

de armen kon houden." Een foto van haar met haar zoon, schoondochter, kleinkind en haarzelf met achterkleinkind in de armen prijkt op een prominente plek in haar kamer.

Wezenlijke verandering

In 2050 worden in Nederland twee tot drie keer meer 80-plussers verwacht. De bevolking tussen 20 en 65 jaar groeit echter minder hard of zal dalen. Het aantal ouderen neemt toe, maar het beschikbare personeel niet. (Bron: actiz/cbs). De ouderenzorg komt dus voor een maatschappelijk vraagstuk te staan. Als deze doorgaat op de oude voet kan het over tien jaar niet meer aan de vraag voldoen. Dit vraagt dus om een wezenlijke verandering van de organisatie van de zorg. Careaz springt daar met de bouw van de 104 appartementen in het nieuwe Antoniushove op in. Mieke kijkt ernaar uit om te gaan werken in het nieuwe gebouw. Zij maakt onderdeel uit van verschillende werkgroepen die zijn betrokken bij het ontwerp en de inrichting ervan. Zij kijkt vooral mee vanuit de invalshoek van de zorg op de werkvloer, de dagelijkse praktijk. Zo dacht ze onder andere mee over veiligheid en ergonomie. Denk daarbij aan ruimere badkamers waarin makkelijker zorg gegeven kan worden en geen drempels in het gebouw. "Mensen zijn afhankelijk van de zorg. In alle aspecten van het ontwerp houden we daar rekening mee. Zo worden de deuren van de appartementen, de buurtkamers en de balkons breed genoeg om er met een bed doorheen te kunnen. Een terminale bewoner die bedlegerig is, kan dan toch nog even naar buiten en frisse lucht happen. Zulke

Liedy Vennegoor: 'Bewoners met hun eigen netwerk zoveel mogelijk ondersteunen in het behoud van eigen regie en leefwijze.' Foto: PR Careaz

kleine handelingen zorgen voor groot plezier. De zorgvraag wordt steeds complexer. Straks hebben we nog meer faciliteiten en ruimte om voor iedereen de juiste zorg te bieden. Waar het de zorg verbetert, efficiënter maakt of de zorgmedewerker ontlast, gaan we ook steeds meer werken met zorgtechnologie."

Bewegingsvrijheid en veiligheid

De inrichting en domotica in het nieuwe gebouw is er op gericht dat bewoners zoveel mogelijk bewegingsvrijheid krijgen en zoveel mogelijk moeten kunnen gaan en staan waar ze willen. Hiervoor is veiligheid en maatwerk noodzakelijk. In principe staan de deuren open voor bewoners, tenzij dat voor iemand niet meer veilig is. Dan wordt bekeken wat voor die persoon de beste oplossing is. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het inzetten van domotica waardoor de deur van een woonvleugel of naar buiten voor iemand niet meer automatisch opengaat. Een stuk veiligheid wordt ook op een meer natuurlijke manier gewaarborgd. De heggen in de tuin kunnen bijvoorbeeld op zo'n manier geplaatst worden dat mensen met dementie van nature niet geneigd zijn er voorbij te lopen. Ook wordt er in het gebouw met kleuren, afbeeldingen of patronen op wanden, vloeren en deuren gewerkt om bewoners te stimuleren een bepaalde kant op te lopen en andere plekken juist te vermijden. De appartementen en badkamer zijn veel ruimer dan in het oude gebouw. De bewoner heeft meer privéruimte, een aparte slaapkamer en kan intensievere zorg in het appartement krijgen. Het hele pand wordt lichter, ruimer, moderner, met bredere gangen en meer mogelijkheden om

De bouw van de nieuwe Antoniushove. Foto: PR Careaz

Mieke ter Horst: 'Waar het de zorg verbetert, efficiënter maakt of de zorgmedewerker ontlast, gaan we ook steeds meer werken met zorgtechnologie.' Foto: PR Careaz

elkaar te ontmoeten. In de bouw is een stukje historie meegenomen. Denk daarbij aan het feit dat er een gedeelte geïnspireerd is op het oude klooster.

Antoniushove werd in de jaren vijftig opgericht door een groepje notabelen en bood plek aan circa 15 ouderen

Tijdelijke huisvesting

De ouderen zijn nu tijdelijk gehuisvest op een dependance in de Kievitstraat. Aan het realiseren hiervan is veel denkwerk voorafgegaan. Ook veel overleg met de gemeente. De bouw van Antoniushove duurt anderhalf jaar. Als hij af is, blijft de dependance bestaan. In 2025/26 is het verhuurd aan Azora, die dan haar bewoners daar gaat huisvesten. Zij gaan ook verbouwen. In de tusseliggende periode kan het misschien een rol gaan spelen in de inhaalzorg in de regio die moet gaan plaatsvinden door alle operaties die door corona uitgesteld zijn. Mevrouw Wichman-Scholten had erg opgezien tegen de verhuizing, maar nu ze er eenmaal woont zegt ze: "Ik ben gelukkig in dit kamertje. Het kan niet beter. Ik zag op tegen de verhuizing, want ik had 24 jaar in mijn andere kamer gewoond. En ik was verliefd op mijn kast. Eerst zeiden de zusters dat hij te groot was om mee te nemen, later mocht hij te groot was om mee te nemen, later mocht hij gelukkig toch mee verhuizen. Nu staat hij

op een mooie plek in mijn kamer. Dat maakt mij blij." Mieke legt uit: "Het is belangrijk om mensen in hun waarde te laten. Ze zijn niet opgegroeid met luxe. Je kan ze vaak al blij maken met kleine dingen van vroeger. Zoals bijvoorbeeld met het bakken van pannenkoeken. De mensen voelen zich thuis bij ons en dat is het belangrijkste."

'Uitbreiding, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorgcapaciteit is in ons werkgebied een belangrijk thema'

Geschiedenis Antoniushove

In de vijftiger jaren werd Antoniushove opgericht, in een herenhuis aan de Rapenburgstraat. Een klein bejaardentehuis voor ongeveer 15 ouderen, ontstaan vanuit de gemeenschap en opgericht door notabelen. Te klein echter, en daarom werd in de zestiger jaren een groter bejaardenoord gebouwd, later verzorgingshuis genoemd. Relatief gezonde ouderen konden er bij elkaar wonen voor de gezelligheid. Er was sprake van lichte verzorging. In die periode waren er ook verpleeghuizen voor ouderen die moesten herstellen van een ziekenhuisbezoek. Beide vormen hebben zich doorontwikkeld in de jaren tachtig en negentig. Bij beide werd er een steeds groter beroep gedaan op de verzorging. In 2015 kwam er een keerpunt met de Wet Langdurige Zorg. Mensen met een lichte zorgvraag kwamen hierdoor niet meer in aanmerking voor het verzorgingshuis. Antoniushove richtte zich meer en meer op zwaardere zorg en doet dat nu nog steeds.

Regionalisering van de zorg

In de Achterhoek wordt steeds meer samen opgetrokken in verschillende samenwerkingsverbanden op gebied van de ouderenzorg. Er zijn verschillende regionale overlegvormen tussen zorgorganisaties, huisartsen, gemeenten en ziekenhuizen. En ook ontstaan er steeds meer samenwerkingsafspraken tussen de verschillende zorgorganisaties onderling, zoals de gezamenlijke nachtzorg aan huis van Sensitive, Marga Klompé en Careaz; een manier om ook in de toekomst de juiste zorg op de juiste plek te kunnen blijven bieden.

"Uitbreiding, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorgcapaciteit is in ons werkgebied een belangrijk thema. En dat in combinatie met een afnemende beroepsbevolking. Dat vraagt om innoveren en investeren en daar doen we als Careaz volop in mee", sluit Liedy af.

Volg de vorderingen van de nieuwbouw op careaz.nl/locaties/nieuwbouw.

Planning nieuwbouw Antoniushove

Start sloop najaar 2020

Start bouw januari 2021	Eind maart 2021 begane grondvloer gelegd
Begin mei 2021	Eerste verdiepingvloer
September 2021	Hoogste punt van eerste bouwdeel
November 2021	Gehele gebouw wind- en waterdicht
Oktober 2021 - april 2022	Afbouw en afwerking binnen. Aanleg installaties
Maart 2022 - mei 2022	Aanleg bestrating en tuinrichting
Mei 2022 - juni 2022	Oplevering van het gebouw
Juni 2022 - juli 2022	Stoffering en inrichting

Agnes Wichman-Scholten bij haar geliefde kast: "Ik zag erg op tegen de verhuizing maar ben gelukkig hier." Foto: Barbara Pavinati